

Theatret som Kunstanstalt. Jeg siger ikke, at det er absolut givet, at det ikke kan formindskes, eller at det ikke skulde være muligt at indføre Beparelser i Theatrets Huusholdning efter de Bunt, der er givet af Flere, deriblandt Dverffou; men blot paa Grund af disse Bunt at ville nedsette Tilskudet, vilde dog være en overmaade løs Fremgangsmaade. Hvad der imidlertid er Hovedsagen overfor det foreliggende Forslag, er, at de modsatte Anskuelser, der næres her i Thinget om, hvorledes vi bør stille os overfor Theatret, om det bør vedblive at være Statsanstalt og modtage Understøttelse osv., have nu rig Leilighed til at komme frem ved Behandlingen af det deraf indbragte, for Tiden i Udvalg værende særlige Forslag, og nu siger jeg, at naar en saadan Leilighed er aabnet, vilde det fridde imod alle hidtil fulgte gode og gamle Regler, om man vilde foregribe Afgjørelsen deraf ved under Finantslovens Behandling, at stryge dette Tilskud. — Med Hensyn til Forslaget under Nr. 42 vil jeg tillade mig først og fremmest at minde om, at dette Forslag for en Deel søger sin Styrke og sit Forsvar deri, at det er saa moderat, og jeg tror ikke, at Rogen har draget i Tvivl, at naar man overhovedet vil gaae denne Vej og gjøre dette Greb ned i disse 2 Institutioners Kasser, saa er det kun et lille Greb. Jeg hævder altsaa, at det er et meget moderat Forslag, og naar man lægger Mærke til, hvilke Medlemmer af Udvalget der have sluttet sig derved, vil man vist ogsaa kunne forstaae, at det maatte være moderat, for at vinde alle disse Medlemmers Tilslutning. Denne dets moderate Charakter maa jeg dernæst fremhæve overfor det ærede Mindretal (Frederiksen); thi Mindretallet er ikke, navnlig ikke i sine Fremtidsudsigter, synderlig moderat, tværtimod aabner det Udfigter for meget radicale Forandringer, og naar der i Betænkningen staaer, at flere af de Betragtninger, som Mindretallet har udviklet, finde Sympathi hos Medlemmer af Fleertallet, saa er det netop disse mulige Forslag i radical Retning, som have modt Sympathi hos disse Medlemmer af Fleertallet. Men derved foreligger der jo intet Bestemt; vi stemme blot over de Forslag, der foreligger, ikke over Fremtidsanker. Naar jeg nu altsaa fremhæver, at

voort Forslag er moderat, navnlig fordi det kun vedrører Dverffudet, og for Sorø Academies Vedkommende endog kun en Deel af Dverffudet, og kun gjør det for et enkelt Finantsaar, saa maa det dog først afgjøres, om det virkelig er sandt, at det kun vedrører Dverffudet, og den ærede Minister var i saa Henseende lidt i Tvivl. Denne Tvivl kan imidlertid ikke opstaae for Sorø Academies Vedkommende, men kun for Communitetets. Det kunde jo tænkes, at Universitetets Understud blev noget større end paa regnet, eller at Communitetets Kornindtægt blev endeel ringere, saaledes at der ikke blev 20,000 Rd. tilovers i Finantsaaret 1870—71; denne Mulighed tør jeg ikke benægte, men jeg skal blot gjøre opmærksom paa, at den Baarskethed kan man saare let komme ud over, nemlig ved Hjælp af Finantsaaret 1869—70. Finantsloven for det kommende Finantsaar vil nemlig træde i Kraft — haabe vi da — den 1ste April, altsaa inden der er disponeret over hele det Dverffud, der kan ventes for indeværende Finantsaar, og skulde Communitetets Bestyrelse, efter hvad der foreligger, have Grund til at troe, at det virkelige Dverffud for det kommende Finantsaar skulde blive noget under 20,000 Rd., staaer det i dens Magt at tage det manglende Beløb fra Dverffudet for Finantsaaret 1869—70. Dernæst er Forslaget moderat, fordi det kun anviser nogle med disse Institutters Formaal beslægtede Diemed at faae en Understøttelse fra dem. Her maa man nu ikke lade sig vildlede af den Postering, der er valgt. Jeg har allerede sagt for, hvorfor man er kommen til denne Postering; men skulde omstøvelde Sjæle kunne beviliges ved, at man vælger en anden, saa vil der vist ikke være Noget i veien for udtryffeligt at sige, at hele Beføstningen ved det kongelige Bibliothek skal bæres af Communitet, og at en Deel af Beføstningerne ved Kunstanstalterne skal bæres af Sorø Academi. Jeg seer imidlertid ikke, at dette vil gjøre Meget fra eller til. Det maa jeg stærkt og bestemt fremhæve, at der her kun er Tale om beslægtede Formaal, og jeg vil minde om, at det er sagt her i Salen af en Autoritet som Monrad, at Staten har handlet meget forstandigt ved at lade Sorø Academi — da han udtalte disse Ord, forelaa der nemlig ikke noget